

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2ObdoV/22/2015
Identifikačné číslo spisu:	7009200643
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7009200643.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: DAMS Slovakia, spol. s r.o., so sídlom Široké 118, 082 37 Široké, IČO: 31 707 017, zastúpený: JUDr. Alexej Přechek, advokát, so sídlom Ostravská 626, 199 00 Praha, Česká republika, proti žalovanému: Inžinierske stavby, a. s., so sídlom Priemyselná 6, Košice, IČO: 31 651 402, zastúpený: JUDr. Vladimír Vrabel, advokát, so sídlom Hlavná 70, Košice, o zaplatenie 351 233,98 eur s príslušenstvom, vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cb/1/2009, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Obo/52/2014-337 z 26. marca 2015, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.
Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 4Cb/1/2009-313 zo 6. novembra 2014 žalobu zamietol. O náhrade trov konania si vymienil rozhodnúť samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že právny predchodca žalobcu DAMS, spol. s r. o., Hranice IV, Drahotuše 189, 753 61 Hranice č. 4, Česká republika, IČO: 47 681 047, uplatnil protinávrhom z 30. septembra 2002 voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 351 233,98 eur (10 581 275,-- Sk).

Právny predchodca žalobcu ako zhotoviteľ a žalovaný ako objednávateľ uzavreli 10. novembra 1993 Zmluvu o dielo č. 12/0001/93 (ďalej len „Zmluva o dielo“) na dodávku a montáž technologickej časti stavby „Rozšírenie ČOV Stará Ľubovňa“, pričom si dohodli termín stavebnej pripravenosti: PS 01 07/94 (stav pripravenosti), 12/94 (ukončenie montáže). PS 02 07/94 - 12/94, PS 06 - 11/93 a 07/94 - 04/94, PS 08 03/94 - 04/94, PS 09 11/93 -04/94.

Pre prípad omeškania objednávateľa - žalovaného so splnením záväzku podľa čl. 1. 3 zmluvy si účastníci konania dohodli zmluvnú pokutu vo výške 500,-- Sk za každý deň omeškania.

5. Žalovaný si svoj záväzok nesplnil a dostal sa do omeškania, preto si žalobca uplatnil zmluvnú pokutu za:

-PS 01 2981 dní (od 1. júla 1994 do 30. septembra 2001) x 500,- Sk, čo je 1 490 500,-- Sk

PS 02 2981 dní (od 1. júla 1994 do 30. septembra 2002) x 500,- Sk, čo je 1 490 500,-- Sk

PS 06 2981 dní (od 1. júla 1994 do 30. septembra 2002) x 500,- Sk, čo je 1 490 500,-- Sk

PS 08 3095 dní (od 1. marca 1994 do 30. septembra 2002), čo je 1 547 500,-- Sk

PS 09 2850 dní (od 1. novembra 1993 do 30. septembra 2002). čo je 1 425 000,-- Sk. Zmluvná pokuta predstavuje celkom čiastku 7 444 000,-- Sk.

Ušlý zisk za prevádzkové súbory PS 01 a PS 02 v celkovej hodnote 9 770 428,-- Sk, z toho 15% predstavuje sumu 1 465 564,-- Sk. Kompletizačná prídržka predstavuje čiastku 394 000,-- Sk a revízia a repasácia technologických zariadení sumu 1 277 711,-- Sk.

Pre nedostatok finančných prostriedkov na strane objednávateľa došlo v mesiaci máj 1994 k pozastaveniu všetkých prác na uvedenej stavbe, a to napriek tomu, že žalovaný mal so žalobcom platne uzatvorenú Zmluvu o dielo, podľa ktorej mal žalobca vykonať dodávku a montáž technologickej časti predmetnej stavby.

Pre súd prvej inštancie bolo nesporným, že účastníci konania - žalobca a žalovaný - uzatvorili Zmluvu o dielo, pričom žalobca ako zhotoviteľ a žalovaný ako objednávateľ. Rozsah Zmluvy o dielo je definovaný v čl. 2 - predmet Zmluvy o dielo. Zároveň si účastníci tejto zmluvy dohodli termíny plnenia prevádzkových súborov PS 01, PS 02, PS 04, PS 06, PS 07, PS 08 a PS 09. V článku 6 si zmluvné strany dohodli náhrady a sankcie.

Taktiež bolo pre súd nesporným, hoci túto skutočnosť žalobca odmieta, že na základe listu žalovaného zo 17. mája 1994 došlo k pozastaveniu prác na stavbe COV Stará Ľubovňa. Týmto listom žalovaný pozastavil práce na predmetnej čističke a nežiadal pokračovať v prácach zabudovania technológie. Z obsahu listu, ktorým žalovaný žiadal žalobcu stornovať všetky objednávky a technologické dodávky strojov a zariadení, bolo možné vyvodiť, že išlo vlastne o odstúpenie od Zmluvy o dielo v zmysle ustanovenia § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka. Túto skutočnosť skonštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku sp. zn. ObdoV/49/2003 z 27. júna 2005. Listom zo dňa 17. mája 1994 (č. 1. 15) žalovaný oznámil žalobcovi, že na základe jednania s priamym investorom a jeho zápisu do stavebného denníka zastavuje ďalší postup prác na stavbe „Rozšírenie ČOV Stará Ľubovňa“, a preto žiada stornovať všetky objednávky na technologické dodávky strojov. Na tento list reagoval žalobca písomným podaním zo dňa 19. mája 1994 (č. 1. 100), v ktorom okrem iného nesúhlasil so stornovaním strojov a zariadení a trval na plnení Zmluvy o dielo.

Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že Zmluva o dielo zanikla odstúpením od nej listom žalovaného zo dňa 17. mája 1994, ktorý právny predchodca žalobcu DAMS, spol. s r. o., prevzal najneskôr dňa 19. mája 1994. Tento záver je podľa súdu prvej inštancie v súlade i s uvedenými právnymi názormi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Žalobca až protinávrhom zo dňa 30. septembra 2002, doručeným súdu na pojednávaní konanom dňa 10. októbra 2002, uplatnil voči žalovanému uvedené nároky zo zmluvy, ktorá zanikla odstúpením najneskôr 19. mája 1994. V danom prípade teda právo žalobcu na uplatnenie nárokov zo Zmluvy o dielo, ktorá zanikla najneskôr 19. mája 1994 vzniklo 20. mája 1994, a teda premlčacia doba uplynula 19. mája 1998. Vzhľadom na zmluvne dohodnuté termíny plnenia v Zmluve o dielo a podanie protinávrhu boli všetky nároky z uvedenej Zmluvy o dielo premlčané, a to aj v prípade, ak by zo strany žalovaného nedošlo k odstúpeniu od Zmluvy. Možnosť odstúpenia od zmluvy si zmluvné strany dohodli v čl. 6.2 Zmluvy o dielo, a teda tvrdenie žalobcu, že od uvedenej zmluvy nebol žalovaný oprávnený odstúpiť, je neopodstatnené.

Vzhľadom k uvedenému dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalovaným vznesená námietka premlčania je opodstatnená, a preto žalobu zamietol.

Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 5Obo/52/2014-373 zo dňa 26. marca 2015 skonštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 2 O. s. p.) a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku dodal, že súd prvej inštancie rozhodol o veci v súlade s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadreným v rozsudku sp. zn. ObdoV/49/2003 zo dňa 27. júna 2005, a to vo vzťahu k posúdeniu otázky odstúpenia žalovaného od zmluvy o dielo najneskôr dňom 19. mája 1994. Odvolacie námietky žalobcu, týkajúce sa nesprávneho posúdenia odstúpenia od Zmluvy o dielo sú preto nedôvodné. Taktiež skonštatoval, že súd prvej inštancie postupoval v súlade so záväzným právnym názorom a usmernením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedeným v uznesení sp. zn. 5Obo/8/2012 zo dňa 22. februára 2012.

14. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 12. mája 2015.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z dôvodu, že zásadné neodôvodniteľné stanoviská a nepravdivé výklady záväzných ustanovení zakladajú dovolací dôvod existencie podstatných väd v doterajšom priebehu konania vo veci samej. Celé súdne konanie považuje žalobca za zmätočné a nepreskúmateľné a navrhuje preto, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

16. Žalobca vo svojom dovolaní spochybňuje záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý opakovane tvrdí vo svojich rozhodnutiach, že sistačný list zo 17. mája 1994 je odstúpením objednávateľa - žalovaného od Zmluvy o dielo č. 12/0001/93, pričom ide o nepravdivé tvrdenie. Zároveň celá konštrukcia premlčania práv z doposiaľ riadne neukončenej Zmluvy o dielo neobstojí preto, že nie sú dané rozhodné doby pre počiatok behu premlčacej doby pre nároky žalobcu. Takéto premlčacie lehoty by mohli začať bežať, iba pokiaľ by žalobca, ako jediná oprávnená strana, k odstúpeniu od Zmluvy o dielo na základe udalosti v ČOV Stará Ľubovňa a na základe nečinnosti žalovaného ohľadne jeho povinnosti od zmluvy, sám odstúpil od Zmluvy o dielo. K tomu však nikdy výslovne ani konkludentne nedošlo. Z toho vyplýva podstatný záver, že pokiaľ sa odvolací súd stotožňuje s názorom, že Zmluva o dielo zanikla najneskôr 19. mája 1994, rovnako ide o nepravdivé tvrdenie.

17. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že dovolanie žalobcu z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. je nedôvodné a neprípustné. Tento dôvod možno použiť iba vtedy, ak prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu vyplýva z ustanovenia § 238 ods. 1, 2, 3 O. s. p., čo nie je v danom prípade. Žalovaný má za to, že súdy oboch stupňov skutkovo a právne posúdili otázku žalobcom uplatneného nároku vo veci. Žalovaný na základe listu zo dňa 17. mája 1994, ktorý doručil žalobcovi, najneskôr dňa 19. mája 1994 odstúpil od Zmluvy o dielo v zmysle ustanovenia § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka. Túto skutočnosť konštatoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku č. k. ObdoV/49/2003 zo dňa 27. júna 2005. Možnosť odstúpiť od Zmluvy o dielo si zmluvné strany dohodli v článku 6.2 Zmluvy o dielo, a teda tvrdenie žalobcu, že žalovaný nebol oprávnený odstúpiť od Zmluvy o dielo, je neopodstatnené. Obdobne je irelevantné tvrdenie žalobcu v dovolaní, že uzatvorením Dodatku č. 1 a protinávrhu zo dňa 3. februára 1995 k Zmluve o dielo, sporné strany prejavili vôľu zotrvať v zmluvnom vzťahu. Tvrdenie žalobcu, že premlčacia lehota by mohla začať bežať iba tak, ak by žalobca ako jediná oprávnená strana odstúpil od Zmluvy o dielo, je nesprávne. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok odvolacieho súdu č. k. 5Obo/52/2014 zo dňa 26. marca 2015 na č. l. 341.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací [podľa § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)] skôr, než sa mohol podaným dovolaním vecne zaoberať, skúmal včasnosť jeho podania, pričom zistil, že bolo podané oneskorene.

19. Dovolanie žalobcu bolo podané na poštu dňa 20. júla 2015. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť

zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý upravuje postup súdu pri prejednávaní a rozhodovaní sporov. Civilným sporovým poriadkom bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Podľa čl. 2 ods. 1 základných princípov C. s. p., ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Podľa čl. 2 ods. 2 základných princípov C. s. p., právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Ustanovenie § 470 ods. 1 C. s. p. zakotvuje okamžitú aplikabilitu procesnoprávných noriem, ktorá znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona.

20. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia, ako aj čl. 2 ods. 1 a 2 základných princípov, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený, dovolací súd posudzoval prípustnosť podaného dovolania, ako aj v ňom uvedené dovolacie dôvody podľa zákona účinného v čase podania dovolania (ustanovenia § 236 a nasl. O. s. p.).

21. Podľa § 240 ods. 1 veta prvá O. s. p., účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Podľa § 240 ods. 2 O. s. p. zmeškanie lehoty uvedenej v odseku 1 nemožno odpustiť. Lehota je však zachovaná, ak sa dovolanie podá v lehote na odvolacom alebo dovolacom súde.

22. Podľa § 57 ods. 2 O. s. p. lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

23. Z obsahu spisu je zrejmé, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu bol doručený právnomu zástupcovi žalobcu 12. mája 2015 a právnomu zástupcovi žalovaného dňa 11. mája 2015 (viď pripojená doručka na č. 1. 342 rub). Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu teda nadobudol právoplatnosť 12. mája 2015. Pretože právoplatnosť je skutočnosťou určujúcou začiatok jednomesačnej lehoty na podanie dovolania v zmysle citovaného ustanovenia § 240 ods. 1 O. s. p., pripadol koniec tejto lehoty na 12. júna 2015 (piatok), ktorý bol pracovným dňom. Písomné dovolanie žalobcu bolo dané na poštovú prepravu 20. júla 2015, ako to vyplýva z priloženej obálky (č. 1. 353).

24. Keďže právny zástupca žalobcu podal dovolanie na poštu až 20. júla 2015, urobil tak až po uplynutí jednomesačnej dovolacej lehoty.

25. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky oneskorene podané dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. a/ C. s. p. v spojení s § 470 ods. 2 C. s. p. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa dovolaním z hľadiska jeho procesnej prípustnosti (§ 419 a nasl. C. s. p.), ani opodstatnenosti.

26. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.